

Lectio Divina segédanyag

A év – Jn 10, 1-10

A Szentmise evangéliumi szakaszához

Lectio Divina munkacsoport:

Felelős szerkesztő:

Nyúl Viktor

A segédanyag összeállításában

közreműködtek:

Asztalos Gábor

Asztalos Lívia

Csonka Laura

Geiszelhardt Sára,

Görföl Tibor

Haász Rebeka Anna

Hegyi László

Járai Ferenc

Mohay Réka

Molnár Dzszenifer

Nyúlné Révfalvi Ildikó

Rácz Dávid

Rácz Édua Anna

Szily Boglárka

Vermes Nikolett

+ EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

Én vagyok a juhok kapuja.

Abban az időben így szólt Jézus:

„Bizony, bizony, mondom nektek: Aki nem a kapun megy be a juhok aklába, hanem máshol, az tolvaj és rabló. Aki viszont az ajtón megy be, az a juhok pásztora. Az ő ajtót nyit neki, a juhok pedig hallgatnak szavára. Nevükön szólítja juhait, és kivezeti őket. Miután mind kivezette, előttük halad, és a juhok követik, mert ismerik a hangját. Az idegent nem követik, sőt elfutnak tőle, mert az idegen hangját nem ismerik.”

Jézus ezt a hasonlatot mondta nekik, de ők nem értették meg, hogy miről beszél.

Jézus ezért így folytatta: „Bizony, bizony, mondom nektek: Én vagyok az ajtó a juhok számára. Akik előttem jöttek, azok tolvajok és rablók. Nem is hallgattak rájuk a juhok. Én vagyok az ajtó: aki rajtam keresztül megy be, az üdvözülni fog, ki- és bejár, s legelőre talál. A tolvaj csak azért jön, hogy lopjon, öljön és pusztítson. Én azért jöttem, hogy életük legyen, és bőségben legyen.”

1. Lectio – olvasás

1.1. Biblikus nézőpont

1.1.1. Görög szöveg szó szerinti fordítása

¹ Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος **διὰ τῆς θύρας** εἰς τὴν αὐλήν τῶν προβάτων ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν ἐκεῖνος κλέπτης ἐστὶν καὶ ληστής·

„Bizony, bizony mondom nektek: aki nem **a kapun keresztül** megy be a juhok aklába, hanem máshonnan megy fel, az tolvaj és rabló.

² ὁ δὲ εἰσερχόμενος **διὰ τῆς θύρας** ποιμὴν ἐστὶν τῶν προβάτων.

Aki pedig **a kapun keresztül** megy be, az a juhok pásztora.

³ τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρόβατα **τῆς φωνῆς αὐτοῦ** ἀκούει καὶ τὰ ἴδια πρόβατα ἴφωναῖ κατ’ ὄνομα καὶ ἐξάγει αὐτά.

Neki a kapuőr kinyit, és a juhok hallgatnak **a hangjára** (a szavára), s név szerint hívja a saját juhait és kivezeti őket.

⁴ Ὅταν τὰ ἴδια ἴπαντα ἐκβάλη, ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται, καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἶδασιν **τὴν φωνὴν αὐτοῦ**.

Amikor a sajátjait mind kivezette, előttük elindul, és a juhok követik őt, mert ismerik **a hangját**.

⁵ Ἄλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἴακολουθήσουσιν ἀλλὰ φεύξονται ἀπ’ αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἶδασιν τῶν ἄλλοτρίων **τὴν φωνήν**.

De idegent nem fognak követni, hanem el fognak menekülni előle, mert nem ismerik az idegenek **hangját**.”

⁶ ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἴην ἂ ἐλάλει αὐτοῖς.

Ezt a példázatot mondta nekik Jézus: de azok nem értették meg, hogy mik azok, amiket mondott nekik.

⁷ Εἶπεν οὖν πάλιν ἴαυτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἴὸτι ἐγὼ εἰμι **ἡ θύρα** τῶν προβάτων.

Tehát újra mondta nekik Jézus: „Bizony, bizony mondom nektek, hogy én vagyok a juhok **kapuja**.

⁸ πάντες ὅσοι ἴηλθον ἴπρὸ ἐμοῦ ἴκλέπται εἰσὶν καὶ λησταί· ἀλλ’ οὐκ ἴηκουσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα.

Mindazok, akik előttem jöttek, tolvajok és rablók: hanem a juhok nem hallgattak rájuk.

⁹ ἐγὼ εἶμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ σωθήσεται καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται καὶ νομὴν εὐρήσει.

Én vagyok a kapu. Ha valaki rajtam keresztül megy be, üdvözülni fog és be fog menni s ki fog menni és legelőt fog találni.

¹⁰ ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἦλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσιν καὶ περισσὸν ἔχωσιν.

A tolvaj nem jön, hacsak nem azért, hogy lopjon és megöljön és elpusztítson: én azért jöttem, hogy életük legyen és fölötte bőségesen legyen nekik.”

1.1.2. Legfontosabb magyar fordítások

Nova Vulgata

Szent István Társulati Biblia

Jeromos fordítás

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

¹“Amen, amen dico vobis: Qui non intrat per ostium in ovile ovium, sed ascendit aliunde, ille fur est et latro;

¹ „Bizony, bizony, mondom nektek: Aki nem a kapun megy be a juhok aklába, hanem máshonnan hatol be, az tolvaj és rabló.

¹»Bizony, bizony mondom nektek: Aki nem az ajtón megy be a juhok aklába, hanem máshol oson be, az tolvaj és rabló.

¹ „Bizony, bizony mondom nektek: aki nem az ajtón megy be a juhok aklába, hanem máshonnan mászik be, az tolvaj és rabló.

¹ Bizony, bizony mondom néktek: A ki nem az ajtón megy be a juhok aklába, hanem másunnan hág be, tolvaj az és rabló.

¹– Bizony, bizony, mondom nektek, aki nem az ajtón megy be a juhok aklába, hanem másfelől hatol be, az tolvaj és rabló.

²qui autem intrat per ostium, pastor est ovium.

² Aki a kapun megy be, az a juhok pásztora.

² Aki pedig az ajtón megy be, az a juhok pásztora.

² Aki az ajtón megy be, az a juhok pásztora.

² A ki pedig az ajtón megy be, a juhok pásztora az.

² De aki az ajtón megy be, az a juhok pásztora.

³ *Huic ostiarius aperit, et oves vocem eius audiunt, et proprias oves vocat nominatim et educit eas.*

³ Az őr kinyit neki, a juhok pedig megismerik a hangját. Nevükön szólítja juhait, és kivezeti őket.

³ Ennek ajtót nyit a kapus, a juhok pedig hallgatnak a szavára. Juhait a nevükön szólítja, és kivezeti őket.

³ Annak kinyit az őr és a juhok megismerik hangját. Nevükön szólítja juhait és kivezeti őket.

³ Ennek az ajtónálló ajtót nyit; és a juhok hallgatnak annak szavára; és a maga juhait nevükön szólítja, és kivezeti őket.

³ Ennek ajtót nyit az ajtóőr, és a juhok hallgatnak a hangjára. Nevükön szólítja, és kivezeti a maga juhait.

⁴ *Cum proprias omnes emisit, ante eas vadit, et oves illum sequuntur, quia sciunt vocem eius;*

⁴ Amikor mindegyiket kivezeti, elindul előttük, s a juhok követik, mert ismerik a hangját.

⁴ Miután valamennyi sajátját kiengedi, előttük megy, a juhok pedig követik őt, mert ismerik a hangját.

⁴ Miután kieresztette saját (juhait), megindul előttük, és a juhok követik őt, mert ismerik hangját.

⁴ És mikor kiereszti az ő juhait, előttük megy; és a juhok követik őt, mert ismerik az ő hangját.

⁴ Amikor a sajátjait mind kivezette, előttük jár, és a juhok követik, mert ismerik a hangját.

⁵ *alienum autem non sequuntur, sed fugient ab eo, quia non noverunt vocem alienorum”.*

⁵ Idegen után nem mennek, hanem elfutnak tőle, mert az idegenek nem ismerik a hangját.”

⁵ Idegen után pedig nem mennek, hanem elfutnak tőle, mert az idegenek a hangját nem ismerik.«

⁵ Idegen után nem mennek, hanem elfutnak előle, mert az idegen hangját nem ismerik.”

⁵ Idegent pedig nem követnek, hanem elfutnak attól: mert nem ismerik az idegenek hangját.

⁵ Sohasem fognak idegent követni, sőt elfutnak tőle, mert az idegenek hangját nem ismerik.

⁶ Hoc proverbium dixit eis Iesus; illi autem non cognoverunt quid esset, quod loquebatur eis.

⁶ Ezt a példabeszédet mondta nekik Jézus, de nem értették, mit akart vele mondani.

⁶ Ezt a példabeszédet mondta nekik Jézus, de ők nem értették, mit mondott.

⁶ Jézus ezt a példabeszédet mondta nekik, de ők nem értették, hogy mit akar vele mondani.

⁶ Ezt a példázatot mondá nekik Jézus; de ők nem értették, mi az, a mit szól vala nekik.

⁶ Ezt a hasonlatot mondta nekik Jézus, de ők nem értették, miről beszél nekik.

⁷ Dixit ergo iterum Iesus: „Amen, amen dico vobis: Ego sum ostium ovium.

⁷ Jézus folytatta: „Bizony, bizony, mondom nektek: Én vagyok a juhok számára a kapu.

⁷ Jézus ekkor ismét szólt: »Bizony, bizony mondom nektek: Én vagyok a juhok ajtaja.

⁷ Jézus tovább folytatta: „Bizony, bizony mondom nektek: a juhok számára én vagyok az ajtó.

⁷ Újra monda azért nekik Jézus: Bizony, bizony mondom nektek, hogy én vagyok a juhoknak ajtaja.

⁷ Jézus tehát így szólt hozzájuk: – Bizony, bizony, mondom nektek, én vagyok a juhok számára az ajtó.

⁸ Omnes, quotquot venerunt ante me, fures sunt et latrones, sed non audierunt eos oves.

⁸ Azok, akik előttem jöttek, tolvajok és rablók. Nem is hallgattak rájuk a juhok.

⁸ Mindnyájan, akik előttem jöttek, tolvajok és rablók, s a juhok nem is hallgattak rájuk.

⁸ Mindannyian, akik előttem jöttek, tolvajok és rablók. Nem is hallgattak rájuk a juhok.

⁸ Mindazok, a kik előttem jöttek, tolvajok és rablók: de nem hallgattak rájuk a juhok.

⁸ Mindazok, akik előttem jöttek, tolvajok és rablók, de a juhok nem hallgattak rájuk.

⁹ Ego sum ostium; per me, si quis introierit, salvabitur et ingredietur et egredietur et pascua inveniet.

⁹ Én vagyok a kapu. Aki rajtam keresztül megy be, üdvözülni fog, ki-be jár és legelőt talál.

⁹ Én vagyok az ajtó: aki rajtam keresztül megy be, üdvözülni, bejár és kijár, és legelőre talál.

⁹ Én vagyok az ajtó: aki rajtam keresztül megy be, üdvözülni, ki-be jár és legelőre talál.

⁹ Én vagyok az ajtó: ha valaki én rajtam megy be, megtartatik és bejár és kijár majd, és legelőt talál.

⁹ Én vagyok az ajtó. Ha valaki rajtam át megy be, megmenekül. Szabadon ki-be jár, és legelőre talál.

¹⁰ Fur non venit, nisi ut furetur et mactet et perdat; ego veni, ut vitam habeant et abundantius habeant.

¹⁰ A tolvaj csak azért jön, hogy lopjon, öljön és pusztítson. Én azért jöttem, hogy életük legyen és bőségben legyen.

¹⁰ A tolvaj csak azért jön, hogy lopjon, öljön és pusztítson. Én azért jöttem, hogy életük legyen, és bőségben legyen.

¹⁰ A tolvaj csak azért jön, hogy lopjon, öljön és pusztítson. Én azért jöttem, hogy életük legyen és bőségben legyen.

¹⁰ A tolvaj nem egyébért jó, hanem hogy lopjon és öljön és pusztítson; én azért jöttem, hogy életük legyen, és bővüljenek.

¹⁰ A tolvaj csak azért jön, hogy lopjon, öljön és pusztítson. Én azért jöttem, hogy életük legyen, bőséges életük.

1.1.3. Behatárolás

A János-evangélium 10. fejezete ezzel a szakasszal kezdődik. A Jn 10,1-10 versek szoros kapcsolatban állnak a Jn 10,11-18 versekkel, amelyek együtt alkotják Jézusnak a jó Pásztorról szóló beszédét (Jn 10,1-18), amelynek hatására a hallgatóság között szakadás támadt (Jn 10,19-21). A pásztor-élet képei szövik át a jelképes tanítást.

1.1.4. Szószerinti üzenet

Az evangélista hangsúlyozza:

- Jézus és a benne hívő emberek között olyan szoros és bensőséges kapcsolat van, mint a pásztor és a nyája között. Ahogy a pásztor ismeri, sőt név szerint szólítja a juhait, úgy ismeri személyesen a Mester is az övéit: szeretettel hívja, vezeti őket.
- A legelő és a juhok szabad ki-bejárása pedig azt a teljes életet és szabadságot jelképezi, amit egyedül Jézus Krisztus tud megadni az embernek (vö. Jn 6,68; Jn 8,31-32; Jn 20,31).

- Az ajtó szimbólum Jézusra vonatkoztatva arra utal, hogy egyedül Ő az, akin keresztül eljuthatunk az Atyához. Ő az, aki megismerteti velünk az Atyát, s ezáltal részünk lehet az örök életben (vö. Jn 14,6; Jn 17,1-8).
- Fontos, hogy hallgassunk az Úr szavára, egyedül Őt kövessük. Hiszen a sátán, akit a tolvajok és a rablók jelképeznek, a pusztulásba s a romlásba viszi az embert. Jézusnak van hatalma a gonosz felett. Ha az Úrban bízunk, akkor a sátánnak nincs ereje felettünk.

1.1.5. Kulcsszavak rövid elemzése

ἡ θύρα ('*hé thüirá*') (Jn 10,1-2.7.9) ('a kapu, az ajtó')

Ez a szó hétszer fordul elő János evangéliumában: négyszer Jézus beszédében (Jn 10,1-2.7.9), háromszor pedig az evangélista elbeszélésében (Jn 18,16; 20,19.26). Különössé teszi a kifejezést Jézusnak az a kijelentése, amikor önmagát nevezi kapunak az „én vagyok” szókapcsolattal összefűzve (Jn 10,7.9), amit megismételve nyomatékosít is. Finoman utal tehát Isten nevére, amit annak idején az Úr feltárt Mózesnek a Hóreb hegyén (Kiv 3,14). Ezáltal Jézus az ő isteni mivoltát hangsúlyozza. A kapu képe a nyáj számára pedig a biztonságot, az üdvösséget és az életet jelenti, amit egyedül Jézus adhat meg nekik, mégpedig bőségben (Jn 10,7.9-10)

A kifejezés a János- evangélium végén kétszer is a zárt kapukra utal, amelyek a tanítványok félelmét, fizikai és lelki bezárkózását jelzik. A feltámadt Úr számára nem jelentenek akadályt ezek a zárt ajtók. Ő az, aki a békét adja az apostoloknak, ami által megnyitja és elvezeti őket a húsvéti öröme és hitre (Jn 20,19.26).

Végül fontos megemlíteni egy jelentős kapcsolatot a Jn 10,1-10 szakasz és a Jel 3,20. verse között. Ez utóbbi igehelyen a megdicsőült Jézus az, aki a kapunál áll és kopogtat, s ahhoz, aki meghallja a hangját és kinyitja előtte a kaput, az Úr bemegy és vele együtt étkezik. Itt a kapu az ember szívét, lelkét, életét jelképezi, ahová, ha befogadjuk az Úr Jézust, akkor megtapasztaljuk a vele való közösség szépségét és boldogságát.

τῆς φωνῆς αὐτοῦ ('*tész fónész áutú*') (Jn 10,3-5) ('a hangját, a szavát')

A János-evangéliumban ehhez a kifejezéshez alapvetően pozitív tartalom kapcsolódik, egy kivétellel, amikor is Jézus az idegenek hangjáról beszél, amit mivel nem ismernek a juhok, nem követnek (Jn 10,5). A szó, a hang tehát meghittséget jelez az esetek többségében. Utal Keresztelő Szent János és Jézus barátságára (Jn 1,23; Jn 3,29), az Atyának a Fiúról való tanúságtételére (Jn 5,37; Jn 12,28.30), a Szentlélek és az általa újjászületett emberek szoros kapcsolatára (Jn 3,8), a pásztor és a juhok

bensőséges viszonyára (Jn 10,3-4.16.27), ami Jézus és a benne hívő emberek közötti közösséget jelképezi. Továbbá ez a kifejezés mutatja az Isten Fiának hatalmát is, aki Lázárt hangos szóval támasztja fel (Jn 11,43), illetve akinek a hangját meghallják majd a halottak is (Jn 5,25.28). Az evangélista végül az utolsó előfordulási igehelyen a Pilátus előtt álló Jézus szavaival hangsúlyozza, hogy, aki az igazságból való, az hallgat a Mester hangjára (Jn 18,37). Vagyis hallgatni az Úr hangját, és követni őt foglalja össze a tanítvány mibenlétét és életének lényegét!

1.2. Kontextuális – kánoni párhuzamok

Párhuzamok János evangéliumán belül

3,17 Nem azért küldte el Isten a Fiát a világba, hogy elítélje a világot, hanem, hogy üdvösséget szerezzen a világnak.

5,24 Bizony, bizony, mondom nektek: Aki hallja szavamát és hisz annak, aki küldött, az örökké él, nem esik ítélet alá, hanem már át is ment a halálból az életre.

10,27 A juhaim hallgatnak szavamra, ismerem őket, és ők követnek engem.

14,6 Én vagyok az út, az igazság és az élet – válaszolta Jézus. – Senki sem juthat el az Atyához, csak általam.

16,25 Ezeket képekben mondtam el nektek. De elérkezik az óra, amikor már nem beszélek képekben, hanem nyíltan hirdetem nektek az Atyát.

16,27 mert az Atya maga is szeret titeket, mivel ti is szerettetek, és hittétek, hogy az Atyától jöttem.

18,37 Pilátus közbeszólt: „Tehát király vagy?” „Te mondod, hogy király vagyok – mondta Jézus. – Arra születtem, s azért jöttem a világba, hogy tanúságot tegyek az igazságról. Aki az igazságból való, hallgat szavamra.”

21,16 Aztán másodszor is megkérdezte tőle: „Simon, János fia, szeretsz engem?” „Igen, Uram – válaszolta –, tudod, hogy szeretlek.” Erre azt mondta neki: „Legeltesd juhaimat! ”

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Szám 27,17 aki bevonul az élükön, kivezeti és odavezérli őket. Ne hasonlítson az Úr közössége pásztor nélküli nyájhoz.

Zsolt 23,1-3 Az Úr az én pásztorom, nem szenvedek hiányt, zöldellő réteken legeltet. A nyugalom vizéhez terel, és felüdíti lelkemet. Az igaz úton vezérel, nevéhez híven.

Zsolt 80,2 Hallgass meg, Izraelnek pásztora, te, aki Józsefet nyájként legelteted! Te, aki kerubok fölött trónolsz

Zsolt 95,7 Mert ő a mi Istenünk, mi pedig legelőjének népe, s kezére bízott nyáj vagyunk.

Iz 43,1 Most hát ezt mondja az Úr, a teremtőd, Jákob, az alkotód, Izrael: Ne félj, mert megváltalak; neveden szólítalak: az enyém vagy.

Iz 49,9-10 A foglyokhoz így szólok: „Gyertek ki!” A sötétben ülőkhöz meg: „Gyertek a napvilágra!” Minden út mentén legelhetnek majd, és minden halmon legelőt találnak. Nem éheznek és nem szomjaznak, forró szél nem éri, s nap sem égeti őket. Mert aki megkönyörült rajtuk, az vezeti, s a vizek forrásaihoz tereli őket.

Jer 23,1-3 Jaj a pásztoroknak, akik elvesztik és szétszélesztik legelőm juhait – mondja az Úr. Ezért ezt mondja az Úr, Izrael Istene a pásztoroknak, akik népemet vezetik: Szétszélesztettétek nyájamat, szétkergettétek, s nem törődtek velem. Nos, nekem majd lesz gondom rátok, mégpedig gonosz tetteitek szerint – mondja az Úr. De nyájam maradékát magam gyűjtöm össze azokból az országokból, ahová elűztem őket; visszahozom őket legelőikre, ott gyarapodni fognak és megsokasodnak.

Ez 34,1-3 Az Úr szózatot intézett hozzám: Emberfia, jövendőlj, Izrael pásztorairól, jövendőlj és mondd meg nekik: Ti pásztorok, ezt mondja az Úr, az Isten: Jaj Izrael pásztorainak, akik magukat legeltették! A pásztoroknak nem a nyájat kell-e legeltetniük? A tejet felhasználtátok eledelül, a gyapjút ruházatul, a kövér állatokat levágtátok, de a nyájat nem legeltettétek.

Ez 34,14 Jó legelőre terelem majd őket, és Izrael magaslatain lesz a legelőjük. Jó legelőn pihennek majd, kövér legelőn, Izrael hegyein.

Mik 2,12-13 Bizony, összegyűjtöm egész Jákobot, bizony, egybegyűjtöm Izrael maradékát. Egybegyűjtöm őket, mint juhokat az akolba, mint a nyájat a mezők ölén, és nem kell félniük senkitől. Elindul az élükön a vezérük, előttük jár; kilépnek a kapun, kivonulnak; előttük megy királyuk, az Úr halad az élükön!

Jel 3,20 Nézd, az ajtóban állok és kopogok. Aki meghallja szavam, és ajtót nyit, bemegyek hozzá, vele eszem, ő meg velem.

2. Meditáció – elmélkedés

2.1. Patrisztikus nézőpont

Ehhez az evangéliumi szakaszhoz a következő gondolatokat fűzték az egyházatyák: Kik a nyáj hamis pásztorai? Kik azok, akik csak béresek és nem igazi pásztorok? Róluk mondja Szent Pál apostol: „*A többiek mind a maguk javát keresik, nem Krisztus Jézusét.*” (Fil 2, 21). Úgy tűnik, hogy teljes mértékben Jézus Krisztus szolgálatában állnak, de ez csak a felszín. Nem érdek nélkül szeretik Jézus Krisztust. Nem Istent

keresik az Istenért. Sokkal inkább az emberek elismerésére vágnak, mint az Úr jutalmára, sokkal inkább keresnek földi kényelmet és mulandó előnyöket. Óvakodjatok tőlük! Érvényes rájuk az Úr Jézus Krisztus szava: *„Bizony mondom nektek: megkapták jutalmukat.”* (Mt 6, 5b)

(Vö.: Szent Ágoston beszédei János evangéliumáról)

Azt fontoljátok meg az Úr szavai alapján, milyen veszélyekkel jár a ti hivatástok. Kérdezzétek csak meg magatokat: az ő juhait vagytok? Vajon ismeritek őt? Vajon tudtok az igazság fényéről? De hangsúlyozom: nemcsak a hit, hanem a szeretet által is ismeritek? Kérdem: ismeritek-e a hitet, nemcsak egyszerűen úgy, hogy elfogadjátok, hanem úgy is, hogy azt tettekre váltjátok? Mert amit János evangélista mond: *„Én vagyok a jó Pásztor. Ismerem juhaimat, azaz szeretem, és enyéim is ismernek engem”* (Jn 10, 14). Ugyanúgy János ír erről levelében: *„Aki azt állítja, hogy ismeri Istent, de parancsait nem tartja meg, az hazudik”* (1 Jn 2, 4) Juhait tehát megtalálják a legelőt, mert aki Jézust egyszerű szívvel követi, az örökké zöldellő rétek dús fűvéhez jut. A jó Pásztor juhainak legelője pedig nem más, mint a mindig viruló paradicsomkert lelki boldogsága. A választottak dús legelője ugyanis Istennek színéről színre látott arca. Buzduljunk neki, testvérek, éledjen bennünk újjá, tüzesedjék át a hitünk, és gyulladjanak fel vágyaink a mennyeiek szeretetére; aki így szeret, az már az ég felé menetel. Azokat, akik az égi haza örömét keresik, ne tartóztasson fel semmiféle akadály: hiszen ha egyszer valaki egy kitűzött cél felé tart, akkor e törekvéstől az út nehézségei már nem tántoríthatják el. De csábító kellemességek se térítsenek el bennünket, hiszen igazán oktan az a vándor, aki egyszerre elfelejti, hogy hová is készült, mihelyt útján egy szép virágos rétet megpillant.

/Vö.: Nagy Szent Gergely szentbeszédeinek részlete, Imaórák liturgiája II./

2.2. Tanítóhivatali nézőpont

2.2.1. Katolikus Egyház Katekizmusa

754. "Az Egyház ugyanis akol, melynek egyetlen és megkerülhetetlen ajtaja Krisztus. Ugyanakkor nyáj is, melyről Isten előre hirdette, hogy Ő maga lesz a pásztor, s melynek juhait, bár emberi pásztorok legeltetik, mégis maga Krisztus, a Jó Pásztor, a Pásztorok Fejedelme vezeti és táplálja szüntelen, aki életét adta a juhokért.

764. "Ez az ország Krisztus szavában, tetteiben és jelenlétében ragyogott föl az embereknek." Jézus szavát befogadni annyit jelent, mint "magát az országot befogadni". Ennek az országnak a csírája és kezdete azok "kisded nyája" (Lk 12,32), akiket Jézus maga köré gyűjt, s akiknek Ő a pásztor. Ők alkotják Jézus igazi

családját. Akiket így maga köré gyűjt, azoknak egy új cselekvésmódot és egy saját imádságot tanít.

2158. Isten mindenkit nevéen szólít. Minden ember neve szent. A név a személy képe. Tiszteletet követel, mert hordozójának méltóságát fejezi ki.

2.2.2. Pápai gondolatok

Szent II. János Pál pápa: Christifideles laici apostoli buzdítás

58. (...) Isten ugyanis öröktől fogva gondolt ránk és szeretett minket, mint egyedi és megismételhetetlen személyeket, mindegyikünket külön-külön saját néven szólítva, mint a Jó Pásztor, aki „**ismeri juhait és nevéen szólítja őket**” (Jn 10,3). De Isten örök terve, mindegyikünknek külön-külön, csak a saját életünknek és megpróbáltatásainknak történeti előrehaladásában világosodik meg, és pedig nap nap után fokozatosan.

Szent II. János Pál pápa: Levél a családokhoz (1994)

9. (...) Mindazonáltal *Isten tervében* a személy hivatása túllép az idő korlátain. Az Atyának, a megtestesült Igében kinyilatkoztatott akaratát követi: *Isten az embert részesíteni akarja a maga isteni életében*. Krisztus mondja: „**Én azért jöttem, hogy életük legyen és bőségben legyen**”.

11. (...) Miként Krisztus föltámadása az *Élet* megnyilvánulása a halálon túl, úgy egy gyermek születése az élet megnyilvánulása, mely élet Krisztus által mindig *az életnek „arra a teljességére” van rendelve, mely Istenben van*: „**Azért jöttem, hogy életük legyen és bőségben legyen**”. Íme, ez Szent Ireneus kijelentésének legmélyebb és igaz jelentése: „*Isten dicsősége az élő ember*”.

Szent II. János Pál pápa: Evangelium vitae enciklika

28. (...) Az élet javára történő feltétel nélküli döntés akkor éri el vallásos és erkölcsi tartalmának teljességét, ha a *Krisztusba vetett hitből* születik, formálódik és táplálkozik. Hogy győzelemmel kerüljünk ki a halál és az élet konfliktusából, semmi sem segít jobban, mint a hit az Isten Fiában, aki emberré lett és eljött az emberek közé, „**hogy életük legyen és bőségben legyen**: a hit a föltámadt Krisztusban, aki legyőzte a halált; a hit Krisztus vérében, „melynek szava beszédesebb, mint Ábel vére”.

102. (...) Mária, a Szűzanya mindenki nevében és mindenki javára fogadta be az „életet”, ezért ő van a legszorosabb személyes kapcsolatban az *élet Evangéliumával*. Máriának az angyali üdvözléskor adott beleegyezése és anyasága ott áll az élet misztériumának kezdeténél, Krisztus pedig azért jött, hogy ezt az életet odaajándékozza az embereknek. (vö.: Jn 10,10) Azáltal, hogy Mária elfogadta és

gonddal szolgálta a testté lett Ige életét, az ember élete kiszabadult a végleges és örök halál kárhatóságából.

XVI. Benedek: Verbum Domini apostoli buzdítás

23. (...) lelkipásztori szempontból perdöntő úgy bemutatni Isteni Szavát, hogy az képes dialogizálni azokkal a problémákkal, melyekkel az embernek a mindennapi életében szembe kell néznie. Jézus úgy mutatkozik, mint aki azért jött, hogy bőséges életünk lehessen (vö. Jn 10,10). Ezért minden erőnkkel arra kell törekednünk, hogy úgy mutassuk meg Isten Szavát, mint amely nyitott az emberi problémákra, válaszol az emberi kérdésekre, gazdagítja az emberi értékeket, s ugyanakkor beteljesíti az emberi vágyakat.

2.3. Liturgikus nézőpont

2.3.1. Az evangéliumi szakasz kapcsolódási pontjai a szentmise szertartásának egyéb szövegeivel

Az *evangéliumban* (Jn 10,1-10) Jézus arról beszél, ő a juhok számára az ajtó, s aki rajta keresztül megy, üdvözülni fog. Előtte a pásztor-kép is megjelenik. A szentmisén az evangéliumi rész a 10. versig tart, így az „Én vagyok a jó pásztor” már nem hangzik el, azonban ez az egész liturgia vezérfonala: Jézus, a Jó Pásztor, akiben Isten jóságos irgalma megnyilvánul, az Egyház pedig az ő népe.

A kezdőének az irgalmat hangsúlyozza: „Telve van a föld az Úr irgalmával, az egek az Úr szavára lettek, alleluja” (Zsolt 32.5-6).

A könyörgés a nyáj-pásztor képet használva imádkozik az üdvösségért: „Jusson el híveid gyöngé nyája oda, ahová előttünk ment Jézus, a mi erős Pásztorunk”.

Az olvasmányban (ApCsel 2,14a.36-41) arról kapunk hírt, hogy a Jó Pásztor nyája, az Egyház, pünkösdkor számos új megtérővel bővült.

A *válaszos zsoltár* (Zsol 22,1-3a.3b-4.5.6) a pásztor-istenkép ószövetségi előzményéről tanúskodik. „Az Úr nékem pásztorom, ínséget nem kell látnom”. A pásztor jósággal és irgalommal terelgeti nyáját: „Jóságod és irgalmad nyomon követ életemnek minden napján”.

A szentlecke (1Pét 20,20b-25) ismét Pétertől hallható. Megfigyelhetjük, hogy húsvét 2. vasárnapjától húsvét 7. vasárnapjáig az olvasmányok nem az Ószövetségből, hanem az Apostolok Cselekedeteiből vannak kiválogatva, a szentleckék pedig Szent Péter első leveléből, kiemelve ezzel az Egyház kezdeti időszakát, Pétert és a tanítványi közösséget. (Urunk mennybemenetelének ünnepén a szentlecke Páltól olvasható.) A mostani szentleckében ismét a megváltás témája

jelenik meg. Elmondja, hogy Jézus sebei szereztek számunkra gyógyulást. Hozzáteszi: „olyanok voltatok, mint a tévelygő juhok, de most megtértetek lelketek Pásztorához és oltalmazójához”. Megjelenik Jézus szelídsége is: „amikor szidalmazták, nem viszonzta a szidalmat; amikor szenvedett, nem fenyegetőzött, hanem rábízta magát az igazságos Bíróra”.

Az alleluja a jánosi evangéliumi szakasz folytatása: „Én vagyok a Jó Pásztor. Ismerem juhaimat, és juhaim ismernek engem” (Jn 10,14).

Az egyetemes könyörgések szintén a Jó Pásztor képe köré szerveződnek. Bennük Krisztus nyájáért, az Egyházért imádkozunk, s azt is kérjük, hogy a papság a Jó Pásztor áldozatosságával vezethesse a rájuk bízottakat.

Az áldozási ének már a húsvéti öröm hangján szól a liturgián végigvonuló motívum kapcsán: „Feltámadt a jó Pásztor, aki életét adta a juhaiért és meghalt az ő nyájáért, alleluja”.

Az áldozás utáni könyörgés az üdvösségért imádkozik a Jó Pásztorhoz: „Jó Pásztorunk, tekints kegyesen nyájadra, és juhaidat, akiket Fiad drága vérében megváltottál, vezesd az örök élet országába”.

2.3.2. Liturgikus énekek

Gitáros énekek:

Az Úr az én pásztorom

https://www.youtube.com/watch?v=ynEd_8S69FU

Sillye Jenő: Ne félj, mert megváltottalak

<https://www.youtube.com/watch?v=uuNHcIohz08>

2.4. Pedagógiai nézőpont

2.4.2. Evangélium témáját feldolgozó versek

Aranyosi Ervin: Ott van a szeretet

Ott van a szeretet, ott van fűben, fában,
szemünk előtt nyílik szerte a világban.
Olyan energia, mely képes emelni,
csak a forrására kellene rálelni!

Tudod, közelebb van hozzád, mint hogy hinnéd,
és ha rátalálnál, hidd el többre vinnéd.
Nem kellene érte a távolba nézni,
csupán szép lelkedben újra felidézni.

Mert ott van elásva, ez a lélek kincse,
boldogság ajtódnak zárt nyitó kilincse.
Ha magad szereted, az ajtó kitárul,
s minden rút akadály előled elhárul.

Ott van a szeretet, de nem elég adni,
tanuld meg másoktól szívből elfogadni!

Forrás: <http://versek.aranyosiervin.com/tag/ajto/>

Siklós József: Bárányok és a pásztor

Farkasok közé küldelek
mint bárányokat.
Nem adok néktek farkasfogakat,

se vad, üvöltő hangot,
se tépő farkaskarmot.
Be kell érnetek füves legelővel,
– s olyan harcban, hol testi, nyers erő kell,
véretek csordul, csontotok roppan.

Mégis biztonságban,
mert Pásztorotok van.

Forrás: <https://keresztynversek.wordpress.com/tag/jo-pasztor/>

2.5. Kérdések az evangéliumhoz

- Milyen lehetett Jézus hangja?
- Felismerem-e, meghallom-e az Úr hangját a környezetemben: azokban az emberekben, akikkel találkozom, illetve az engemet körülvevő eseményekben?

3. Oratio – imádság

A szentmise első könyörgése

Mindenható, örök Isten, vezess minket a mennyország boldog közösségébe. Jusson el híveid gyöngé nyája oda, ahová előttünk ment Jézus, a mi erős Pásztorunk. Aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. Ámen.

Áldozópap imája:

Mennyei Atyánk, Jézus nevében kérünk, küldd el Szentlelkedet, hogy mindig meg tudjuk hallani és különböztetni az Úr szavát minden más hangtól s hűségesen és bátran tudjuk követni Szent Fiadnak, a jó Pásztornak a hangját! Ámen.

4. Contemplatio – szemlélődés

Fotó az evangéliumi szakaszhoz

(forrás: Pécsi Egyházmegye, Székesegyház, Corpus Christi kápolna)

5. Condivisio – megosztás

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

– Ha Jézust követem és hallgatok a hangjára, akkor boldog, teljes és szabad lesz az életem!

6. Actio – tettekre váltás

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- Hallgassam minden nap az Úr szavát!
- feltétlen módon bízzam a Jóistenben
- Jézus Krisztus földi életére mintaként tekintsek, kövessem Őt, mert Ő előttem végigjárta az élet minden szakaszát